



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 312/06-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 21. septembra 2006 predbežne prerokoval sťažnosť M. I., K., zastúpeného advokátom JUDr. Ľ. H., B., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 2, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 a ods. 3 písm. d) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Prezídia policajného zboru Slovenskej republiky sp. zn. Č. p: PPZ-856-3/JKP-OVK-2005 z 5. decembra 2005 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. I. o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. februára 2006 doručená sťažnosť M. I. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 2, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 a ods. 3 písm. d) Dohovoru

o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Prezídia policajného zboru Slovenskej republiky (ďalej len „prezídium policajného zboru“) sp. zn. Č. p.: PPZ-856-3/JKP-OVK-2005 z 5. decembra 2005.

Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uviedol:

«Uznesením vyšetrovateľa Policajného zboru Okresného riaditeľstva PZ v B., Úrad justičnej a kriminálnej polície PZ B., ČVS: ORP-618/1-OVK-BB-2004 z 8. októbra 2004, bolo začaté trestné stíhanie podľa § 160 ods. 1 Tr. por. (účinného do 31. 12. 2005) vo veci pokusu trestného činu ohovárania podľa § 8 ods. 1 k § 206 ods. 1, 2 Tr. zák. (účinného do 31. 12. 2005). (...)

Oznamovateľka trestného činu ohovárania v štádiu pokusu podľa §§ 8 ods. 1, 206 ods. 1, 2 v tom čase účinného Trestného zákona uviedla vo svojom trestnom oznámení, že si je vedomá pravidiel pre určenie miestnej príslušnosti vyšetrovacích orgánov podľa § 18 ods. 2 v tom čase účinného Trestného poriadku, avšak navrhla, aby vyšetrovanie v tejto veci neuskutočňovali orgány činné v trestnom konaní v T. či v K., pričom poukazujem, že k spáchaniu pokusu trestného činu ohovárania malo dôjsť 23. septembra 2003 v T.

Generálna prokuratúra SR listom sp. zn. IV/1 GPt 643/04-7 z 24. augusta 2004 postúpila trestné oznámenie JUDr. I. S. Úradu justičnej a kriminálnej polície Prezídia policajného zboru SR, B. do rúk plk. Ing. I. B. a zároveň odporúčala, aby sa vyhovel návrhu oznamovateľky JUDr. S. na delegovanie veci na policajnú súčasť, konkrétne Okresný úrad justičnej a kriminálnej polície PZ SR B. Zdôrazňujem, že nikto, ani oznamovateľka a ani ja sme nevzniesli námietku zaujatosti voči orgánom činným v trestnom konaní pôsobiacim v okrese T., prípadne na území (...) kraja.

Prezídium Policajného zboru Úradu justičnej a kriminálnej polície, B., odstúpilo celú trestnú vec listom č. p. PPZ-519/JKP-OVK-2004 zo 7. septembra 2004 na Okresné riaditeľstvo PZ, Úrad justičnej a kriminálnej polície B. a Generálna prokuratúra SR až 3. júna 2005 určila príslušnosť prokurátora podľa § 51 zák. č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre tak, aby dozor nad zachovaním zákonnosti v prípravnom konaní vykonával prokurátor Okresnej prokuratúry B. (...)

V rámci trestného konania som bol vypočutý v postavení obvineného 7. októbra 2005, pričom k samotnej veci obvinenia z pokusu ohovárania som nevypovedal, avšak vzniesol som námietku miestnej nepríslušnosti Okresného riaditeľstva PZ B., Úrad justičnej a kriminálnej polície, pretože nikdy nebolo rozhodnuté o vylúčení miestne príslušných vyšetrovateľov z Úradu justičnej a kriminálnej polície Okresného riaditeľstva PZ T., a ani nebolo zákonným spôsobom rozhodnuté o odňatí veci z miestne príslušného vyšetrovacieho orgánu z T. a už vôbec neboli uvedené žiadne vecné a relevantné dôvody na to, aby vec vyšetrovala Okresná policajná súčasť v B. Na základe mojich argumentov uvedených v zápisnici o výsluchu obvineného z 7. októbra 2005 vo veci rozhodoval prezident Policajného zboru SR, ktorý uznesením č. p. PPZ-856-3/JKP-OVK-2005 z 5. 12. 2005 podľa § 25 ods. 1 Tr. por. (per analogiam) rozhodol tak, že vec neodníma Úradu justičnej a kriminálnej polície OR PZ B. (...)

Pri určení miestnej príslušnosti v mojej trestnej veci dochádza podľa môjho presvedčenia k hrubej manipulácii rezultujúcej do porušenia mojich základných ľudských práv a slobôd. Ustanovenie § 25 ods. 1 Tr. por. (účinného do 31. 12. 2005) bolo prevzaté do ustanovenia § 23 ods. 1 Tr. por. č. 301/2005 Z. z. Ide o ustanovenie, na analógii ktorého bolo rozhodované v doterajšom priebehu konania pri určení miestnej príslušnosti justičných a vyšetrovacích orgánov na vyšetrenie a rozhodnutie mojej trestnej veci, v ktorej som obvinený. Už zo samotného gramatického výkladu tohto ustanovenia vyplýva, že trestná vec musí byť najskôr odňatá vecne a miestne príslušnému orgánu a až následne prikázaná inému orgánu, napr. z dôvodov, ktoré však zákon pomenúva ako dôležité dôvody.

V doterajšom priebehu konania teda nebol zachovaný zákonný procesný postup v prvotnom štádiu analogického postupu podľa ustanovenia § 25 ods. 1 Tr. por. (účinného do 31. 12. 2005), resp. ustanovenia § 24 ods. 1 Tr. por. č. 301/2005 Z. z. a bez toho, aby vec bola odňatá, bolo rozhodnuté o jej delegovaní. Taktiež však musím na ploche ústavnej sťažnosti poukázať na to, že nikto z rozhodujúcich orgánov nešpecifikoval a argumentačne nepodložil „dôležité dôvody“, pretože také ani neexistujú. Vôbec nemôže byť takými dôvodmi skutočnosť, že v mojej inej trestnej veci vykonával vyšetrovanie Krajský úrad justičnej a kriminálnej polície KR PZ B. a dozor nad zachovaním zákonnosti prípravného konania vykonávala Krajská prokuratúra B. Podotýkam, že ani v tejto trestnej veci

označovanej ako S. lesy nebolo zákonným spôsobom rozhodnuté o odňatí veci z miestnej a vecnej príslušnosti justičných a vyšetrovacích orgánov (...) kraja.

Neopodstatnenosť delegovania veci „orgánom pôsobiacim v B.“ spočíva aj v tom, že žiadna zo strán trestného konania nemala a nemá sídlo ani bydlisko v tomto meste, to isté možno konštatovať aj v prípade potencionálnych svedkov. Tým je prelomená zásada plynulosti a hospodárnosti trestného konania. Podotýkam, že mne osobne vzhľadom na môj zdravotný stav vzdialenosť miesta bydliska od B. spôsobuje značné problémy dostavovať sa riadne a včas na úkony trestného konania, čím je opäť porušované moje právo na spravodlivý proces a je pre mňa veľmi komplikované uplatňovať svoje práva obvineného, konkrétne napr. zúčastňovať sa vyšetrovacích úkonov v podobe výsluchu svedkov s možnosťou klásť im otázky atď.

Postupom orgánov štátu, konkrétne rozhodnutím Prezídia policajného zboru SR v podobe uznesenia č. p. PPZ-856-3/JKP-OVK-2005 z 5. 12. 2005 bolo porušené moje základné ľudské právo stanovené v čl. 17 druhého oddielu druhej hlavy Ústavy SR, podľa ktorého nikoho nemožno stíhať... inak ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Taktiež poukazujem na čl. 6 (per analogiam) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v platnom znení, ktorý v podstate stanovuje základné ľudské právo na spravodlivý proces. Citované zákonné ustanovenie stanovuje okrem iného aj právo na to, aby záležitosť občana bola spravodlivo... prejednaná... a aby bolo spravodlivo rozhodnuté o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Sťažovateľ teda podáva ústavnú sťažnosť podľa čl. 127 Ústavy SR s tým, že uznesením Prezidenta Policajného zboru Slovenskej republiky č. p. PPZ-856-3/JKP-OVK-2005 z 5. decembra 2005, ktorým podľa § 25 ods. 1 Tr. por. účinného do 31. 12. 2005 (per analogiam) nebola odňatá trestná vec sťažovateľa vedená na Úrade justičnej a kriminálnej polície OR PZ B. pod ČVS: ORP-618/1-OVK-BB-2004 z pôsobnosti tohto úradu, došlo k porušeniu základného práva na spravodlivý proces podľa čl. 17 ods. 2, čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 1, 2 (per analogiam) Ústavy Slovenskej republiky a porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1, ods. 3 písm. d) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Sťažovateľ na základe uvedených skutočností navrhuje, aby senát Ústavného súdu Slovenskej republiky po predbežnom prerokovaní túto ústavnú sťažnosť prijal na ďalšie konanie a po vykonaní dokazovania vyniesol tento nález:

Uznesením Prezidenta Policajného zboru Slovenskej republiky č. p. PPZ-856-3/JKP-OVK-2005 z 5. decembra 2005, ktorým podľa § 25 ods. 1 Tr. por. účinného do 31. 12. 2005 (per analogiam) nebola odňatá trestná vec sťažovateľa vedená na Úrade justičnej a kriminálnej polície OR PZ B. pod ČVS: ORP-618/1-OVK-BB-2004 z pôsobnosti tohto úradu, došlo k porušeniu základného práva na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 1, 2 (per analogiam) Ústavy Slovenskej republiky a porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1, ods. 3 písm. d) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.»

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podmienky konania o sťažnostiach upravujú ustanovenia § 49 až 56 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), pričom nesplnenie niektorej z týchto podmienok je dôvodom na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh vrátane sťažnosti predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc,

návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené alebo podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Zo sťažnosti a jej príloh ústavný súd zistil, že Generálna prokuratúra Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) prípisom sp. zn. IV/1 GPt 643/04 z 24. augusta 2004 postúpila prezídiu policajného zboru trestné oznámenie na sťažovateľa, ktorá ju listom sp. zn. Č. p.: PPZ-519/JKP-OVK-2004 zo 7. septembra 2004 odstúpila Okresnému riaditeľstvu Policajného zboru B. (ďalej len „vyšetrovateľ“).

Vyšetrovateľ uznesením sp. zn. ČVS: ORP-618/1-OVK-BB-2004 z 8. októbra 2004 začal trestné stíhanie proti sťažovateľovi vo veci trestného činu ohovárania.

Generálna prokuratúra prípisom sp. zn. IV/1 GPt 643/04 z 3. júna 2005 v predmetnej veci určila, aby dozor nad zachovávaním zákonnosti v prípravnom konaní vykonával prokurátor Okresnej prokuratúry B. (ďalej len „okresná prokuratúra“). Sťažovateľ bol o tejto skutočnosti upovedomený.

Na základe podnetu sťažovateľa na odňatie trestnej veci vyšetrovateľovi prezídium policajného zboru rozhodlo 5. decembra 2005 tak, že trestnú vec z pôsobnosti vyšetrovateľa neodňalo.

Vychádzajúc z odôvodnenia a petitu sťažnosti sťažovateľ vidí porušenie označených práv v tom, že „*Uznesením Prezidenta Policajného zboru Slovenskej republiky č. p. PPZ-856-3/JKP-OVK-2005 z 5. decembra 2005, ktorým podľa § 25 ods. 1 Tr. por. účinného do 31. 12. 2005 (per analogiam) nebola odňatá trestná vec sťažovateľa vedená na Úrade justičnej a kriminálnej polície OR PZ B. pod ČVS: ORP-618/1-OVK-BB-2004 z pôsobnosti tohto úradu...*“, a tiež v tom, že jeho trestná vec nebola v prípravnom konaní odstúpená príslušnému vyšetrovateľovi v T.

Ústavný súd v tejto súvislosti poznamenáva, že dozor nad zachovávaním zákonnosti pred začatím trestného stíhania a v prípravnom konaní a preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutí vyšetrovateľov a policajných orgánov prináleží orgánom prokuratúry. Vyplýva to z príslušných ustanovení Trestného poriadku [§ 174 zákona č. 141/1961 Zb. o trestnom konaní súdnom (trestný poriadok) účinného do 31. decembra 2005 v znení neskorších predpisov i § 230 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok (v znení zákona č. 650/2005 Z. z.) účinného od 1. januára 2006 (ďalej len „Trestný poriadok“) a ustanovení § 17, § 31 a § 34 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“).

Sťažovateľ zastúpený advokátom v sťažnosti a ani v jej prílohách neuvádza žiadne skutočnosti, z ktorých by vyplývalo, že by pred podaním sťažnosti ústavnému súdu namietal postup prezídia policajného zboru okresnou prokuratúrou, ktorá vykonávala dozor nad zachovávaním zákonnosti v prípravnom konaní, a proti ktorej nevzniesol ani námietku zaujatosti (nevyplyva to z obsahu sťažnosti) a ani generálnou prokuratúrou, ktorých konanie by po vyčerpaní právnych prostriedkov nápravy na ochranu práv bolo ústavným súdom preskúmateľné.

Ústavný súd ďalej konštatuje, že trestná vec sťažovateľa sa v čase podania sťažnosti ústavnému súdu nachádzala v tzv. predsúdnom štádiu trestného konania. Z toho vyplýva, že až po podaní obžaloby sa môže začať konanie pred súdom. V takomto prípade všeobecný súd, ktorému bude podaná obžaloba, bude povinný skúmať ústavnosť a zákonnosť konania predchádzajúceho podaniu obžaloby, a to najmä so zreteľom na dodržanie základných práv a slobôd v prípravnom konaní. Všeobecný súd má podľa Trestného poriadku aplikovateľného na tento prípad celý rad účinných procesných nástrojov, ako zabezpečiť nápravu prípadného porušenia základných práv a slobôd v prípravnom konaní, ak dospeje k záveru, že boli porušené.

Ústavný súd zistil, že týmto súdom je v súčasnosti Okresný súd T., kde sa trestná vec týkajúca sťažovateľa vedie pod sp. zn. 5 T 25/06 na základe obžaloby podanej 5. mája 2006 prokurátorom okresnej prokuratúry.

Z uvedených dôvodov preto nie je v tomto štádiu trestného konania daná právomoc ústavného súdu konať o sťažnosti sťažovateľa.

Ústavný súd na záver pripomína, že sťažnosť mohol odmietnuť i z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, pretože vychádzajúc z jej obsahu je zrejmé, že sťažovateľ namieta porušenie takých práv, ktoré nemôžu v okolnostiach prípadu v tomto štádiu konania, t. j. ešte v štádiu pred začatím konania pred súdom, byť porušené. V danom prípade je nepochybné a vyplýva to i z obsahu namietaných základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 a 2 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 a ods. 3 písm. d) dohovoru, že medzi namietaným postupom prezídia policajného zboru v trestnom prípravnom konaní a označenými základnými právami podľa ústavy a právami podľa dohovoru nie je priama súvislosť, ktorá by reálne vytvárala základ na záver o porušení týchto práv. Podľa názoru ústavného súdu konaním prezídia policajného zboru nemohlo dôjsť k porušeniu namietaných základných práv.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. septembra 2006